Persnota – vrijdag 8 maart 2024

Intensieve politionele aanpak schrikt fietsendieven aan het station van Kortrijk af

De Politiezone VLAS heeft in de strijd tegen de vele fiets- en e-stepdiefstallen de pakkans van deze daders nog verhoogd door een **apart projectteam op te richten om dit kwalijke fenomeen aan te pakken**!

1. Pakkans nog vergroten

Kortrijk is meer dan ooit een echte fietsstad. Steeds meer inwoners, maar ook pendelaars, scholieren en studenten die buiten Kortrijk wonen, hebben de voordelen ontdekt van het gebruik van de (elektrische) fiets richting het centrum van de stad. Ook **in Kuurne en Lendelede** is het niet anders en heeft de fiets er absoluut zijn plaats afgedwongen in de dagelijkse verplaatsingen. Ook steeds meer senioren blijven het gemak en de efficiëntie van het elektrisch fietsen ontdekken. Uiteraard is ook het gebruik van de e-step erg populair.

Jammer genoeg is de populariteit van het vele fietsen en e-steppen ook zichtbaar in de fietsdiefstallencijfers. Het is uiteraard geen lokaal probleem. Net zoals in vele steden, gemeenten en politiezones van het land, hebben we ook hier te maken met het fenomeen van fiets- en e-stepdiefstallen, **gepleegd door zowel gelegenheidsdieven als door goed georganiseerde dievenbendes.** Voor de slachtoffers van deze criminelen is het een groot en duur verlies.

*"De strijd tegen fietsdiefstal is **al enkele jaren een prioriteit voor de PZ Vlas**. Onze dagelijkse inzet zorgt ervoor dat er heel wat fietsendieven kunnen gepakt worden. Maar we wilden de pakkans nog groter maken, vandaar dat we een versnelling hoger schakelden **door intern het korps 3 politiemensen te zoeken die zich wilden engageren om enkel rond fiets- en e-stepdiefstallen te werken.** We willen duidelijk stellen aan de inwoners, studenten en bezoekers dat fietsendieven hier absoluut geen vrij spel hebben, wel integendeel."*

2. Het projectteam zet in op 3 belangrijke pijlers

Om de dagelijkse focus te kunnen leggen op de aanpak van fiets- en e-stepdiefstal werd een **apart team opgericht van 2 inspecteurs en 1 hoofdinspecteur die zich kandidaat hadden gesteld voor dit project. Gedurende 6 maanden** kregen zij de volledige steun en faciliteiten om enkel op fietsdiefstallen te werken. Hun aanpak bestaat uit deze 3 pijlers:

2.1. PREVENTIE

- Er wordt nog meer ingezet op de gekende **fietslabelacties**, dit samen met het **stedelijk preventieteam, de gemeenschapswachten en de PZ Vlas vrijwilligers.**
    - de 2 meest recente fietslabelacties gebeurden aan het station van Kortrijk, dit op donderdag 8 en dinsdag 27 februari. Er kwamen voor beide **acties maar liefst 227 fietsers langs om hun fiets te laten labelen.**
- Er wordt een **gloednieuwe flyer** ontwerpen met de belangrijkste preventietips.
- **Fietshandelaars** worden geïnformeerd over de beveiligingstips die ze kunnen meegeven aan hun klanten.
- **Scholen** worden aangespoord om ten eerste hun leerlingen te motiveren hun fiets te sluiten met een degelijk slot. Ten tweede wordt aan scholen ook gevraagd om hun **fietsenstallingen beter te beveiligen** voor ongewenste bezoekers (afsluiten tijden de schooluren, meer sociale controle, camera's voorzien …).

2.2. GEZAMENLIJKE CONTROLEACTIES AAN STATION VAN KORTRIJK

In overleg en samenwerking met onze directe partners zoals **andere politiezones, de Federale Politie, de Dienst Vreemdelingenzaken, Securail, de Gemeenschapswachten, het Parket** ... worden gerichte controleacties uitgevoerd. Het hoeft niet gezegd dat de focus van deze acties ligt op de stationsomgeving van Kortrijk, aangezien er daar een paar duizend fietsen geparkeerd staan.

Van zodra er een opflakkering zou zijn in **Kuurne of Lendelede**, wordt uiteraard ook daar op gewerkt. Gelukkig valt het aantal fietsdiefstallen daar heel goed mee.

De controleacties gebeuren zowel **heel zichtbaar als heel onopvallend en discreet**. Het zichtbare politieblauw werkt zeker ontradend en afschrikkend en toont dat de politie aanwezig is. Door ook discreet te werken weet een fietsendief nooit of er politie in de buurt is. Zo kunnen verdachte gedragingen gemakkelijker opgemerkt worden.

2.3. BACKOFFICE OPVOLGING

Het projectteam staat ook in voor het **optimaliseren van de werkwijze rond de aangifte van fiets- en e-stepdiefstal in het korps.** Er wordt werk gemaakt van een betere connectie tussen alle politiemedewerkers (over de verschillende afdelingen heen) die de aangiftes van fietsdiefstallen verwerken. De informatie die uit de aangiftes voortvloeit moet vlot kunnen gedeeld worden met de politiemensen op het terrein, zodat de acties heel gericht kunnen gepland en uitgevoerd worden.

De linken, en zo zijn er wel wat, tussen verschillende fiets- en e-stepdiefstallen moeten duidelijk in kaart worden gebracht. Door een nauwgezette opvolging kan meteen ingespeeld worden op nieuwe modi operandi en kunnen de controleacties meteen aangepast worden.

3. Cijfers en resultaten

Sinds de start van het project op 1 september 2023 (6 maanden geleden) werden al **15 grote acties uitgevoerd**. Daarnaast werden ook bijna dagelijks kleinere, flexibele acties, controles en toezichten uitgevoerd.

Dit leidde tot het op **heterdaad betrappen of oppakken van 32 fietsdieven en e-stepdieven**. **13 daarvan bleven effectief aangehouden.** De anderen kregen snelrecht of werden vrijgelaten onder voorwaarden en zullen uiteraard binnenkort ook voor de rechter moeten verschijnen om hun straf te aanhoren.

Fiets/e-stepdiefstallen in de wintermaanden nov-dec-jan-feb in 2023 en 2024

evolutie per gemeente

GEMEENTE	winter 2022-2023	winter 2023-2024
KORTRIJK		
aantal feiten	222	203
% opheldering	18%	21%
KUURNE		
aantal feiten	12	15
% opheldering	0%	20%
LENDELEDE		
aantal feiten	0	3
% opheldering	NaN	33%
aantal feiten	**234**	**221**
% opheldering	**17%**	**21%**

Bijna 25% van alle fiets- en e-stepdiefstallen in Kortrijk, Kuurne en Lendelede gebeurt aan de voor- en achterkant van het station van Kortrijk.

Aantal fiets- en e-stepdiefstallen in PZ Vlas de afgelopen 5 jaar:

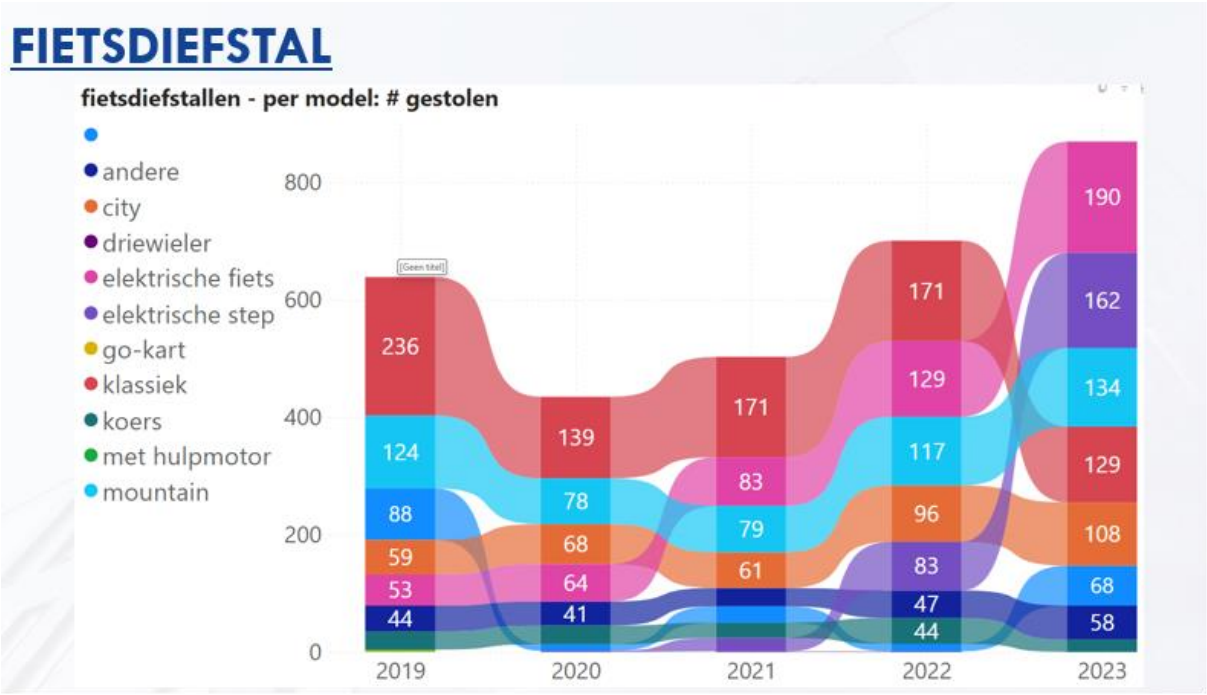
Fietsdiefstal	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal feiten	612	414	462	664	792
Opgehelderd	29%	19%	23%	18%	26%

In 2023 is er een stijging van het aantal opgehelderde feiten, waar heterdaad betrappingen ook toe behoren. In 2023 werd **26%** van de fiets en e-stepdiefstallen opgehelderd, dat betekent dat **206** fietsdiefstallen konden gelinkt worden aan een dader of dadergroep.

Het gaat niet exact om 206 individuele daders, want **veel fietsendieven, die al dan niet samenwerken**, stelen meer dan 1 fiets of e-step omdat ze dit op 'professionele' basis doen, met een verdienmodel erachter. Daarnaast heb je ook de **gelegenheidsdieven**, zij stelen een fiets om zelf te gebruiken, in sommige gevallen wordt de fiets na gebruik achtergelaten.

Aan de voorkant van het station bedraagt dit opheldering spercentage zelfs 40%, want vooral aan de voorkant kon het projectteam heel wat heterdaad betrappingen doen.

De jaren 2020 en 2021 werden sterk beïnvloed door de coronacrisis. Door de lockdown periodes was er telkens veel minder school- en werkverkeer, en werden er dus ook minder fietsen gestald op diefstalgevoelige locaties.

Na corona, vanaf 2022, gingen de fietsdiefstallencijfers opnieuw de hoogte in, ook al omdat heel wat autobestuurders hun auto aan de kant lieten omdat ze het **gemak en de efficiëntie van het elektrisch fietsen hebben ontdekt**. Ook het gebruik van **de e-step kreeg een enorme boost na corona** … de stijgende e-stepdiefstallen cijfers volgden meteen.

Jammer genoeg passen criminelen zich steeds aan de veranderende maatschappij aan en zijn bijgevolg vooral **dure mountainbikes, elektrische fietsen en e-steps heel erg in trek om te stelen.** Ze brengen voor een crimineel immers meer op bij een verkoop op de zwarte markt.

De acties tegen fiets- en e-stepdiefstallen leiden in de stationsomgeving telkens tot het vaststellen van heel wat andere criminele feiten. Bij elk van de grote acties werden telkens verschillende processen-verbaal voor **drugsbezit, wapenbezit, winkeldiefstallen, illegaliteit, slagen en verwondingen** … opgesteld. Er worden vaak **zwartrijders en geseinde en vermiste personen** aangetroffen.

Een fietsendief laat zich niet zelden in met andere vormen van overlast en criminaliteit. Vandaar ook het nut van de kracht van het samenwerken met andere diensten.

4. Conclusies en evaluatie na 6 maanden

4.1. DADERS

Na 6 maanden intensief terreinwerk merkt het projectteam op dat fiets- en e-stepdieven op elk ogenblik en op elke locatie kunnen toeslaan. Er zit bijgevolg een enorme variatie op dagen en tijdstippen. Uiteraard worden het meest fietsen gestolen waar de visvijver het grootst is, namelijk in grote fietsenstallingen.

Ook de modus operandi van de fietsendieven verschilt. Er worden zowel gestolen fietsen en e-steps op de trein geladen om **vlak over de Franse grens te verkopen.** Maar evengoed zijn er daders die de fiets of e-step op de trein meenemen naar Gent, Brussel of Antwerpen. Daarnaast worden ook gestolen fietsen **opgeladen in bestelwagens**, of fietsen en steppen de daders er zelf een heel eind mee weg tot in een volgende stad of gemeente. Het gaat zeker niet altijd om sterk georganiseerde daderbendes. Wat wel opvalt is dat fietsdieven veelal mannen zijn die in de illegaliteit leven. Ze stelen een dure fiets of e-step om die (vlak over de Franse grens) tegen een (veel te) lage prijs te verkopen zodat ze geld hebben om in hun levensonderhoud te voorzien.

"Er is zeker beterschap merkbaar, er zijn minder aangiftes in vergelijking met hetzelfde tijdstip vorig jaar en er worden ook meer feiten opgehelderd. Door gericht onderzoek te doen, kunnen wij verschillende feiten sneller linken aan eenzelfde verdachte. Veel fiets- en e-stepdieven blijven stelen tot ze tegen de lamp lopen".

Op het Stationsplein zelf zijn er minder fiets- en e-stepdiefstallen overdag. Dit komt onder andere door de politionele aanwezigheid en de **awareness bij de burger, Securail en de gemeenschapswachten** die vlugger verdachte personen melden. Er is dus meer sociale controle. Ook het aanpassen van de begroeiing op het Stationsplein helpt voor een stuk want fietsdieven lopen meer in het zicht van voetgangers en camera's.

Vanuit de dispatching kan de politie via de beelden van het **cameranetwerk** een goed zicht krijgen op verschillende verdachten, hun manier van samenwerken en de reisweg die ze volgen.

Door deze informatie te delen met de politieteams op het terrein en door hen gericht aan te sturen, worden verdachten sneller gespot en opgepakt.

Ook lokfietsen kunnen inzetbaar blijven als strijdmiddel tegen fietsdiefstallen. Dankzij een nieuwe wet is de procedure daarvoor sinds januari 2024 soepeler en minder omslachtig. Politiezone VLAS zette al langer lokfietsen in. Dat leidde tot verschillende heterdaad arrestaties van fietsdieven. Maar tot voor kort was telkens een machtiging van het parket nodig om zo'n lokfiets in te zetten, omdat dit binnen de BOM-wetgeving viel. Met de nieuwe wet moet dat niet meer.

4.2. AANDACHT VOOR SLACHTOFFERS EN HUN AANGIFTE

Als lokale politie doet PZ VLAS niet alleen onderzoek naar de verdachten, maar uiteraard ook naar de slachtoffers van een gestolen fiets of e-step. Bij elke aangetroffen fiets, of dit nu langs de openbare weg is of in het huis of de garage van een betrapte fietsendief, wordt

gekeken of de fiets gelabeld is. Want aan de hand van zo'n label kunnen fietsen terug aan de eigenaar bezorgd worden. Ook niet gelabelde fietsen geraken terug bij de eigenaar, dit op basis van de beschrijving die gebeurde bij de aangifte van de fietsdiefstal.

Het fietsen labelen blijft dus nuttig en nodig. De regelmatige **fietslabelacties** zoals hierboven al besproken blijven georganiseerd worden. Ook via de **website en social media** van PZ Vlas worden zo goed als wekelijks gevonden fietsen en e-steps aangeboden met de bedoeling de eigenaars te vinden.

We kunnen door het project ook zeggen dat cijfers niet altijd het juiste beeld weergeven van de resultaten. We sporen de slachtoffers aan om **altijd aangifte te doen** van fietsdiefstal en dat kan het best via onze www.pzvlas.be, waar we volop bezig **met het ontwerp van een nieuwe en uiterst klantvriendelijke online aangiftetool**. Op die manier zijn er meer aangiftes en wordt het **dark number** kleiner. Sommige mensen zijn nog steeds van oordeel dat een aangifte hun diefstal niet zal oplossen en doen daarom geen aangifte. Er zijn al gestolen fietsen aangetroffen van mensen die geen aangifte deden.

5. Aanpak fiets- en e-stepdiefstallen in de toekomst

"Door het project en de interne communicatie erover is gans het korps nog meer doordrongen van de integrale aanpak van het fenomeen. Als er onbekende verdachten in beeld komen, verspreiden wij hun signalement onder alle eerstelijnsdiensten om ze vlugger te kunnen spotten en vatten. Want een fiets- of e-stepdief komt niet zelden ook op de radar voor andere criminele feiten en overlast."

PZ VLAS werkt uiteraard ook samen met de naburige politiezones die vaak geplaagd worden door dezelfde fietsendieven. Door de opkomst van de duurdere fietsen, zijn verzekeringsmaatschappijen ook strenger naar beveiliging van de fiets toe. Hoe beter de beveiliging, hoe moeilijker het wordt om een fiets te stelen.

6. De belangrijkste preventietips tegen fietsdiefstal:

- sluit jouw fiets altijd goed af, bij voorkeur met **een beugelslot of een kettingslot uit gehard staal,** ook al ga je bijvoorbeeld maar even een winkel binnen want ... de gelegenheid maakt vaak de dief
- heb je 2 sloten, gebruik die dan ook
- sluit je fiets altijd aan een **vast voorwerp** (paal, omheining, ring in muur of grond, ...), zo kunnen fietsendieven de fiets niet zomaar optillen en inladen in een bestelwagen
- maak op straat zoveel mogelijk gebruik van de **fietsstallingen** die voorzien zijn van een ring waar het fietsslot door kan gestoken worden
- maak indien mogelijk gebruik van een **bewaakte fietsstalling**
- plaats je afgesloten fiets steeds op een plaats waar veel **sociale controle** is en die ook **goed verlicht is 's avonds en 's nachts**
- **maak foto's van je fiets en bewaar het aankoopbewijs** als bewijs dat jij de eigenaar bent voor het geval je fiets gestolen wordt.